

Svenska kyrkan i Kind

Livsviktigt

Nr 5 2020

Läs mer:

En helg för
reflektion och
eftertanke

Detta är
Sjukhuskyrkan

Hoppet finns,
här och nu,
hur mörkt det
än blir

En helg för reflektion och eftertanke

Therese Karlsson beskriver sig själv som tonårsmorsan som hämtar kraft och laddar batterierna i stallet utanför Ulricehamn genom att mocka efter en lång arbetsdag med en del svåra, men också berikande möten på Södra Älvsborgs sjukhus i Borås.

Hon har i och med Coronapandemin fått gå upp i tid igen för att hinna med då behovet av att finnas till hands har varit mycket stort. Therese kombinerar jobbet som sjukhusdiakon på Borås lasarett med arbetet hemma på gården. Hennes första jobb som diakon var i Herrljunga pastorat 2009 och sedan 2012 är hon nu diakon på sjukhuskyrkan i Borås. Sjukhuskyrkan bemannas av två diakoner och en präst från Svenska kyrkan samt en pastor från frikyrkan, så arbetet är ekumeniskt.

Tidigare jobbade hon som chef inom Handikappsomsorgen i Borås stad vilket hon känner är en nyttig erfarenhet att ha med sig när hon nu snart blir utsedd till samordnare av Sjukhuskyrkans arbete i Borås.

– Det blev väldigt tydligt nu under våren i och med Corona att vi behöver en samordnare när arbetet drog igång så intensivt, säger hon.

– **Varför blev det Sjukhuskyrkan för dig?**

– Jag kände redan när jag läste Svenska kyrkans grundkurs att jag inte ville ha en traditionell diakontjänst. Vi var på studiebesök både på fängelset och sjukhuset och då kände jag, här ska jag vara!

Under studietiden hade Therese kontakt med Marianne, som tidigare jobbade på Sjukhuskyrkan, och fick komma på besök och gå bredvid för att lära sig jobbet. När Marianne bestämt sig för att sluta ringde hon upp Therese och uppmanade henne att söka tjänsten.

– Det som är så skönt här på sjukhuset är att det är så avskalade och äkta möten, här och nu. Man möts i ögonhöjd med människor som kanske ligger i en sjukhussäng med både blöja och en särk på sig och redan i mening nummer tre kan man ställa frågan: Hur är det, är du rädd för att dö? Och det är naturligt, det är inte konstigt, säger Therese och fortsätter.

– Jag älskar mitt arbete, att vara kyrka här, och är övertygad om att jag är på rätt plats.

– **Hur ser en vanlig dag ut på Sjukhuskyrkan?**

– Jag har en almanacka där det står lite inplanerade samtal, möten och reflektionstillfällen. Sen har vi alltid en internsökare som vi har på oss så även nu när jag sitter här i samtal så kan det vara så att den piper och akut går alltid först, så då måste jag ge mig iväg. På frågan om de har beredskap dygnet runt svarar Therese att den togs bort officiellt i april i år.

– Men jag kan säga att senast i natt har min kollega blivit inringd. Vi har sagt att någon är alltid på plats varje vardag mellan halv nio och halv fem. Sedan har någon av oss beredskap fram till klockan nio och då kan vi utgå hemifrån. Men vi har också meddelat växeln att är det något väldigt akut så kan dom alltid ringa och kolla om vi har möjlighet att komma in.

– **Så egentligen kan man säga att ni har beredskap dygnet runt?**

– Ja, svarar Therese.

– Det ingår ju liksom i arbetet med att vara diakon eller

präst. Det är ju inget vanligt nio till fem-jobb. Dessutom är vi så etablerade som Sjukhuskyrka i Borås så alla känner till oss och räknar med oss.

– För vem är ni viktigast? Patienten, deras anhöriga eller personalen?

– Vi går ju aldrig och knackar dörr och går in i sjukrum och bara presenterar oss utan det är personalen som är våra språkrör och förmedlar en kontakt om patienten önskar och själv vill, säger Therese.

– Nu, under våren och sommaren så är det personalen som vi har jobbat allra mest med. Väldigt stor del har varit personalstöd under Covid men vi jobbar också normalt mycket med reflektionsgrupper och handledningsgrupper för personalen och vi finns med på personaldagar och talar om bl.a. etiska frågor och bemötanden vilket ger ringar på vattnet till både patienter och anhöriga.

Under Covidtiden gick sjukhuset upp i stabsläge och särskilda avdelningar inrättades för att vårda Covid-patienter. Man kunde då gå från att vara en avdelning med normalt ca två till tre dödsfall per år till att det nu avled tio patienter redan första veckan.

– Chefen för en grupp läkare kom till oss och frågade: Våra läkare kommer att stå inför väldigt tuffa etiska avgöranden, kan ni hjälpa dom?

– Det finns en "inbakad rutin" här att när livet svajar till då vänder man sig till Sjukhuskyrkan, säger Therese. Men även anhöriga och patienter har fått hjälp av Sjukhuskyrkan under den här tiden.

– Det har varit besöksförbud och endast varit möjligt att få ta avsked under kvällstid och då är det vi som gett den möjligheten. Många har inte kunnat besöka sina anhöriga förrän precis i livets slutskede så det har funnits ett uppdämt behov av att få vara med och ta

ett sista avsked. Vi har också varit med som anhörigstöd på den särskilda Covid-intensivvårdsavdelning som byggdes upp. Där fanns vi till hands för patienten i ett särskilt tillfälligt inrättat avskedsrum för patienter vars respiratorer var tvungna att stängas av.

– När känner du att du gör mest nytta?

– Det kanske är när vi är närvarande och stannar kvar trots att det inte finns någonting mer att göra, säger Therese med eftertanke i rösten.

– Det kan vara att någon har fått ett besked om att nu kan vi inte bota din cancer, du kommer att dö här och att då våga stanna kvar i det som känns hopplöst. Eller att vara där i avskedsrummet där förtvivlan är så total när någon har förlorat ett barn och det bara känns meningslöst. Att då vara den som finns med i det sammanhanget och står där, närvarande, utan att komma med tomma klyschor.

– Jag kan också säga att vi har fått rätt många nya medlemmar till kyrkan, säger Therese stolt.

– Det är många som säger att "hade jag haft en aning om att kyrkan jobbar med det här då hade jag aldrig funderat på om jag skulle vara medlem eller inte".

– Vad betyder allhelgonahelgen för dig?

– Det första som jag kommer att tänka på är ljus. Och då är det både att man tänder mycket ljus på kyrkogården men jag tänker också att ljuset finns inom den som sörjer någon och då blir det så tydligt att vi inte är ensamma i vår sorg. Det är en helg för reflektion och eftertanke, avslutar Therese till sist.

Text: Mats Svedberg

Foto: privat

Detta är Sjukhuskyrkan

Sjukhuskyrkan utgör en del av det vidare begreppet "andlig vård i sjukvården" som betecknar det arbete som företrädare för olika religioner utför på sjukhusen till stöd för patienter, närstående och personal.

Omsorg om de sjuka är ett grunduppdrag för de kristna församlingarna. Ett uttryck för denna omsorg är det arbete som Sjukhuskyrkan utför.

Sjukhuskyrkan är ekumenisk och innefattar de olika kristna traditionerna i vårt land. Namnet betecknar inte en fysisk lokal, utan är ett samlingsnamn för kyrkornas verksamhet och de medarbetare som finns inom Sjukhuskyrkan.

Ansvar för Sjukhuskyrkan bärs av de lokala församlingarna i sjukhusets närområde.

Exempel på verksamhet

- Enskilda samtal och själavård
- Krisstöd vid akuta händelser
- Avskeds- och minnesstunder
- Dop och barnvälsignelse i krissituation
- Gudstjänster och andakter
- Samtal och reflektionsgrupper med personal

Läs mer på: sjukhuskyrkan.se

Hoppet finns, här och nu, hur mörkt det än blir

Vi är ute vid gravarna denna helg och tänder ljus. Kyrkogårdarna fylls med gravljus och förvandlas i höst-mörkret till ljushav. Våra liv på jorden ristas in på en gravsten. Vi pysslar med gravarna och tittar upp mot himmelen. Vad kommer det bli av oss?

Denna helg är också helgonens helg. Helgon var de som levde med en tydlig riktning i livet. Man drömde och brann för något så till den milda grad att inget annat blev viktigt.

För några år sedan var jag i Vadstena och besökte Klosterkyrkan. Här möts himmel och jord. Den skulle inte funnits om inte Birgitta Birgersdotter funnits, haft visioner, drömt och varit så envis. Birgitta hade antagligen ingen aning om att hon en dag själv skulle bli ett helgon. Det var inte intressant då. Det fanns viktigare saker i livet. Som att vara en pilgrim och gå till platser som Santiago de Compostela, Rom och det Heliga landet. Påvedömet behövde också enas. Visionerna var klara och drömmen hölls vid liv. Hon vandrade för en sak som var viktigare än allt annat på jorden.

Jag lämnar valven och kliver ut bland höstlöven och gravarna utanför. Vad blir det av mina drömmar? Orkar jag hålla dem

vid liv? Av jord är jag kommen och jord skall jag åter bli. Runt hörnet möter jag en kollega. Hon har precis hämtat sig efter en lång pilgrimsvandring för vår planet: ekovandringen, Svenska kyrkans vandring inför klimatmötet i Paris i december. Hon vandrar för en sak som är viktigare än allt annat på jorden. Jorden själv behöver få klokare människor. Människor som slutar leva efter sina begär och istället efter sina behov. Just nu sliter vi sönder planeten. Det är viktigt i livet, viktigt att gå för och viktigare än alla onda knän och fötter.

Hur gick det till slut med vandringen och med drömmen, undrar jag? Vi gick i två månader berättar hon. – Till slut blev jag trött och sliten, men nu har jag vilat och då tänker jag att det vore kul att gå igen. – Jag behöver bara hitta ett sammanhang där drömmen kan slå rot. – Håll drömmen vid liv, svarar jag.

Denna helg blir gränsen mellan död och liv genomskinlig. De ligger närmare varandra än vad vi tror. Men gränsen mellan drömmen och verklighet är också genomskinlig. Drömmen och hoppet är inte omöjligt eller orealistiskt. Var det detta som helgonen såg? Hoppet finns, här och nu, hur mörkt det än blir.

Patric Cerny, kyrkoherde

INFORMATION FRÅN BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN

”Allt har sin tid”

Dessa visdomsord från Bibeln och Predikaren 3 sägs vara formulerade av kung Salomo, men de är högaktuella än idag. Så länge livet på jorden och vår tideräkning består lägger vi verksamheter bakom oss och sträcker oss mot det okända. Årets växtsäsong ger inte mer. Vi byter sommartid mot vintertid, vi ställer in, vi ställer tillbaks, vi ställer om och ibland tänker vi också tillbaks på det som varit. En del gick enligt planerna, annat kanske inte ens var genomtänkt och fick av den anledningen sitt resultat därefter.

Jag ser gärna det vi odlar som en bild för livet i stort: Är planteringsytan beredd eller låter vi det som skall växa stå och värka i sin kruka eller sukta i gammal redan uttjänt jord, eller planterar vi på en väl förberedd plats där möjlighet till en gynnsam tillväxt är väl grundlagd.

I Predikaren 3 några verser längre fram ser vi att ”Allt vad Gud har gjort är skönt i rätta stunden”.

Om vi får uppleva ytterligare ett år med nya möjligheter att växa har vi kanske när vi går mot detta års sammanfattning blivit ännu rikare på erfarenheter och medvetna om vad som är bättre att ha tänkt efter i förväg.

Vi inom Begravningsverksamheten i Kinds pastorat finns alltid till tjänst när Ni önskar och behöver.

/Jörgen Åkesson, utvecklingsledare för begravningsverksamheten.

LÄS MER PÅ: svenskakyrkan.se/kind/begravningsverksamheten

LIVSVIKTIGT ges ut av Svenska kyrkan i Kind och delas ut till alla hushåll i Kinds pastorat.

Upplaga: 11350, 6 nummer/år **Ansvarig utgivare:** Patric Cerny

Redaktör: Mats Svedberg **Text och foto:** Svenska kyrkan (där inget annat anges) **Tryck:** L-H Tryck